

D Työpaja – Uudet käytännöt tutkinnossa 2022K: uusi rakenne ja ilmoittautuminen

Tavoitteet

- Tiedät pääpiirteissään, miten tutkinto muuttuu 2022K tutkinnon aloittavilla kokelailla.
- Osaat ohjata syksyllä 2020 aloittavia opiskelijoita (ja syksyllä 2019 aloittavia neljän vuoden opiskelijoita)
- Osaat suunnitella lukiosi toimintaa ottaen huomioon uudistuva ylioppilastutkinto

Uusi tutkinnon rakenne 2021

- Viisi koetta: Äidinkielen ja kirjallisuuden osaaminen, lukemisen osaaminen, matematiikka, englanti ja viestintä
- Määräaikainen kokeen suoritus
- Aineiden opettajien ja koulun johtajien yhteinen päätös
- Kannustusta ja tukea koulun ja koulun ulkopuolelta
- Jokainen oppilas suorittaa tutkinnon

Oletuksena, että eduskunta hyväksyy sivistysvaliokunnan mietinnön mukaisen lain ylioppilastutkinnon järjestämisestä

Uusi tutkinnon rakenne 2022K

- Viisi koetta: Äidinkieli ja kirjallisuus kaikilla sekä vähintään kolme ryhmistä
  - Matematiikka
  - Toinen kotimainen kieli
  - Vieras kieli
  - Reaaliaine
- Kannustus monipuoliseen osaamisen näyttämiseen. Jokainen approbaturkin on arvokkaampi kuin suorittamatta jätetty koe.

Muuttuuko tilanne lukiossasi?

Valtakunnallisesti vuoden 2017 ylioppilaista:

- Noin 80 % sisällytti vähintään 5 koetta tutkintoonsa.
- Noin 52 % ei suorittanut toista kotimaista
- Noin 20 % ei suorittanut matematiikkaa
- Noin 1,8 % ei suorittanut yhtään reaaliaineen koetta

Joustavampi ilmoittautuminen 2022K

- Pakollinen ja ylimääräinen koe –käsitteet poistuvat. Opiskelijan ei tarvitse etukäteen arvata parhaimpia ja huonoimpia tutkintoaineita.
- Opiskelija voi suorittaa eri oppimääriä, mikä kannustaa osaamisen osoittamiseen myös vaativammissa aineissa.
- Suunnitelmia voi muuttaa aikaisempaa joustavammin opiskelusuunnitelmien selkiytyessä.
- Yllättävä epäonnistuminen ei estä valmistumista, jos muita hyväksytyjä arvosanoja on riittävästi.

Esimerkki 1: Joustavampi ilmoittautuminen (pakolliset/ylimääräiset)

- Opiskelijan ei tarvitse etukäteen arvata parhaimpia ja huonoimpia tutkintoaineita.
- Suunnitelmia voi muuttaa aikaisempaa joustavammin opiskelusuunnitelmien selkiytyessä.
- Jos opiskelija sairastuu koepäivänä tai saa yllättäen hylätyn arvosanan, tämä ei estä valmistumista, jos muita hyväksytyjä arvosanoja riittävästi.

Esimerkki 2: Joustavampi ilmoittautuminen (eri oppimäärät)

- Opiskelija voi suorittaa eri oppimääriä, mikä kannustaa osaamisen osoittamiseen myös vaativammissa aineissa.
  - Lyhyt/pitkä matematiikka
  - Valinnainen vieras kieli lyhyt/pitkä oppimäärä
  - Toinen kotimainen kieli pitkä/keskipitkä oppimäärä tai äidinkieli
  - Suomi/ruotsi äidinkielenä tai toisena kielenä (jos vieraskielinen)
  - Saame äidinkielenä tai lyhyt oppimäärä
- Arvosanoilla voi olla käyttöä esimerkiksi opiskelijavalinnassa tai riittävän suomi/ruotsi-kielitaidon osoittamisessa.

Esimerkki 3: Vähemmän umpiperiä

- Lisää uusintakertoja (jo päätetty ja voimaan 2019S).
- Jos opiskelija sairastuu koepäivänä tai saa yllättäen hylätyn arvosanan, tämä ei estä valmistumista, jos muita hyväksytyjä arvosanoja riittävästi.
- Jos opiskelija sairastuu vakavasti tai menee ulkomaanvaihtoon tutkintokertojen välillä, hän voi saada jatkokerran tutkintokertoihin.
- Jos opiskelija saa hylätyn tutkinnon, hän voi aloittaa uudelleen ilman, että hän menettää kaikki aiemmat hyväksytyt kokeet.
- Erillisistä kokeista voi laajentaa kokonaiseen tutkintoon.

Oppiainerajat ylittävät tehtävät

- Nykyisin reaaliaineiden kokeissa edellytetään oppiainerajat ylittäviä tehtäviä. Opiskelija voi hyödyntää niissä yleissivistystään ja oppimiaan asioita (kypsyys). Arvostelu tapahtuu tutkintoaineen näkökulmasta.
- Esiintyy myös muissa kokeissa esim. äidinkielen ja kielten erilaiset aineistot, tilastojen tulkinta eri tutkintoaineissa.
- Uuden opetussuunnitelman perusteiden antama pohja on oleellista suunnittelussa. Uudentyyppisiä tehtäviä aikaisintaan uuden LOPSin myötä.
- Voisiko uuden LOPSin laaja-alainen osaaminen toimia lähtökohtana?

Oppiainerajat ylittävissä tehtävissä on mahdollisuuksia – mikä syvyysaste on tarkoituksenmukainen?

Reaalikokeiden
tyyppinen malli
(pitää olla, mutta ei
merkitä näkyville)

Yhteyksien
näkyväksi
tekeminen
(esim. metatiedot, ei
vaikuta arvosteluun)

Integroivan
osaamisesta ansioita
arvostelussa
(esim. lisäpisteitä
tarjolla)

Integroivat
tehtävät/kokeet
(tyypilliset
yhdistelmät vs.
piilopakollisuus?)

Näkökulmia

Miten kielet mukaan?
Kulttuuri-osaaminen

OPSin laaja-alainen osaaminen lähtökohdaksi ?

Yleiset aine-yhdistelmät: hyöty vai haitta?

Liian vähän kaikille pakollisia kursseja?

Reaalikokeiden tyyppinen malli (pitää olla, mutta ei tehdä näkyväksi)

Yhteyksien näkyväksi tekeminen (esim. metatiedot, ei vaikuta arvosteluun,)

Integroivan osaamisesta ansioita arvostelussa (esim. lisäpisteitä tarjolla)

Integroivat tehtävät/kokeet (tyypilliset yhdistelmät vs. piilopakollisuus?)

Integraation lukiossa pitäisi näkyä myös tutkinnossa

Onko riittävästi lisäarvoa?

Lain ja OPSin tuki oleellista, oikeudenmukaisuus

Opiskeluvalmiudet? Samaan ilmiöön eri näkökulmia?

Työskentely ja kysymyksiä

- Pohdi ryhmässä kysymyksiä
- Kirjaa keskeiset ajatukset padlettiin
  - <https://padlet.com/tiinatahka/2022K>
- Loppukeskustelu
  - Mitä näkökulmia pitää vielä työstää, jotta lukiosi on hyvin valmistautunut uudistuneeseen tutkintoon?

Tutkinnon rakenne

- Miten lukiosi tilanne muuttuu? Mitä opintoja opiskelijat opiskelevat jatkossa enemmän?
- Miten varmistetaan, että kaikki kokelaat tekevät tutkintoon riittävästi kokeita, kun ei ole enää käsitteitä pakollinen ja ylimääräinen?
- Miten eri oppimäärien suorittamismahdollisuus vaikuttaa opiskelijoiden opiskeluun ja valintoihin?
- Miten opinto-ohjaus muuttuu lukiossasi?

Oppiainerajat ylittävät tehtävät

- Miten oppiainerajat ylittäviin tehtäviin valmistaudutaan tällä hetkellä?
- Miten oppiainerajat ylittäviin tehtäviin valmistaudutaan jatkossa?
- Syksyllä 2021 opiskelijat aloittavat opiskelun uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaan. He opiskelevat opintojaksoja, jotka voivat olla oppiainerajat ylittäviä. Miten tämä vaikuttaa tutkintoon valmistautumiseen?

Työskentely ja kysymyksiä

- Pohdi ryhmässä kysymyksiä
- Kirjaa keskeiset ajatukset padlettiin
  - <https://padlet.com/tiinatahka/2022K>
- Loppukeskustelu
  - Mitä näkökulmia pitää vielä työstää, jotta lukiosi on hyvin valmistautunut uudistuneeseen tutkintoon?

